

A jelölt kód száma:

--

Državni izpitni center

P 2 4 1 A 1 0 3 1 2

TAVASZI VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

2. feladatlap

Művészi szöveg(részlet) elemzése

2024. május 29., szerda / 60 perc

Engedélyezett segédeszközök:

A jelölt golyóstollat vagy töltőtollat hoz magával.

A feladatlaphoz mellékelve van egy üres lap a vázlatkészítéshez.

SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELÖLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi.

Ragassza vagy írja be kódszámát az erre kijelölt helyre ezen az oldalon, az értékelőlapokon és az üres lapon!

A feladatlap két művészi szöveg(részlet)et tartalmaz, valamint a hozzájuk kapcsolódó irányított és kevésbé irányított szövegalkotási szempontsört. A kettő közül csak az egyiket válassza, vagy az irányítottat (1.), vagy a kevésbé irányítottat (2.)! A dolgozat terjedelme minimum 400–600 szó. Összesen 30 pont érhető el.

A táblázatban jelölje x-szel a választott szövegalkotási módot!

1.	2.

Csak golyós- vagy töltőtollat használhat. Írott betűkkel, olvashatóan írjon, a nyelvtani és a helyesírási szabályoknak megfelelően! Ha rosszul fogalmazott, húzza át a szót vagy a mondatot, és írja le újra! Az olvashatatlan dolgozatot 0 ponttal értékeljük. A mellékelt üres lapra írt vázlatát nem értékeljük.

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk.

A feladatlap terjedelme 12 oldal, ebből 2 üres.

[illegible]

Üres oldal

1. Irányított fogalmazás Vámos Miklós: A szerelem mekkája című művének részlete alapján

A nap épp a tér közepe fölé ért. Nem voltak árnyékok. Minden városnak az a centruma, amelyik része a legjobban tetszik. Koncz akkor állította föl e hangzatos tételt, amikor először tárult a szeme elé a *Piazza Navona*.

[...] És akkor vette észre őket. Ott ültek, a forgatag kellős közepén, egy támlátlan kőpadon, lovaglótérpeszben, egymással szemben. Egy fiú meg egy lány. Beszélgettek, nyugodtan, halkán, elmélyülten. A lány fürdött a fiú figyelmében és viszont, számukra nem létezett senki más, megállt körülöttük az idő. [...] Koncz nem értette, miért olyan izgató ez a látvány, képtelen volt szabadulni a gondolattól, hogy ennél erotikusabb jelenetet még sose látott. [...] Igyekezett másra figyelni, ám e hiábavaló törekvést néhány perc múltán föladta. Rendelt egy bourbont, majd még egyet. A lánynak dús, hosszú haja volt; szőke, mint a tavaszi szelek, gondolta Koncz, fürtjei körös-körül betakarták, vállkendő módjára, egy tincs elől a szemébe lógott, nem simította félre, talán észre se vette, nem magával foglalkozott, hanem a fiúval. A fiúnak is hosszú haja volt, bár nem annyira, szintén szőke, de ezüstbe hajlóbb. A szemük színét ily távolságból nem láthatta, virító kéknek sejtette.

[...] Találgatta, miről beszélget a fiú meg a lány, honnét jöttek, s hová tartanak majd, ha fölállnak arról a támlátlan kőpadról. [...] Megálltak itt a téren, mert... miért?

[...] Le kéne fényképeznem őket, gondolta Koncz. Mégsem mozdult. Félt, ha rájuk szegezné a gép optikáját, szétrobbanna a varázs. [...] A fiú egy olasz brióst – Koncz panziójában *dán zsömlye* néven adták a reggelihez – kínált a lánynak, kívülhordós inge zsebéből húzta elő. A lány, akárha észre se vette volna, beszélt tovább. Ekkor a fiú óvatosan megfogta a lány kezét, úgy illesztette a briósra, mintha e mozdulatot vallási szertartás szabályai diktálnák. A lány arcán szétszaladt a meglepetés könnyű pírja, másik kezével is odanyúlt, végigtapogatta a süteményt – Koncz a szájában érezte a tészta mézes ízét, a bőrén pedig a ragacos tapintását. A lány még ekkor sem nézett a briósra, letörte a sarkát, s a szájához emelte.

Jézusom... – Konczot elöntötte a verejték, rájött arra, amit kezdettől sejtetett volna, ha az irigykedés helyett figyel: vak ez a lány, attól ilyen rezzenetlen a tartása, azért nem néz se jobbra, se balra, csak figyel a hang irányába. [...] Na és a srác? hátha ő is vak? – számba vett minden apró jelet. Azok ketten már megint beszélgettek, angyali elmélyültséggel, változatlanul kiszakadva környezetükből. [...] Nem... a fiú lát azért.

(Vámos Miklós *A szerelem mekkája* c. novellája nyomán. (Bárnovellák, 2015. Budapest: Európa))

Szempontok:

- Ismertesse a szövegrészlet témáját és az írói elbeszélésmódot!
- Mutassa be a fiatal párt! Fogalmazza meg, miért tartja Koncz izgalmasnak a fiatal párt!
Vizsgálja meg, mit gondol és tapasztal Koncz a süteményevést bemutató jelenet kapcsán!
Foglalja össze a szöveg csattanóját!
- Foglaljon állást arról, hogyan viszonyulnak az emberek a testi és lelki mássághoz!
Fogalmazza meg, Ön felvállalna-e egy ilyen kapcsolatot!

A szempontok sorrendjét nem kötelező követnie. Állításait idézetekkel támassza alá! Ügyeljen a dolgozat szerkezetére, a stilisztikai és a nyelvi megformálásra!

2. Kevésbé irányított fogalmazás Dragomán György: Derbi című művének részlete alapján

Nagyapával azt várjuk a legjobban, hogy Nagymama elmenjen végre valahova, piacra vagy a barátnőjéhez, mindegy, mert akkor végre játszhatunk megint lovasat. Nagymama nem szereti ezt a játékot, azt mondja, hogy a lovak miatt van az egész, a lovak okozták Nagyapa balesetét, a drágalátos lovai miatt nem mehet le soha a negyedikről, miattuk nem állhat lábra soha többet. Nagyapa azt mondja, a lovak nem hibásak, hanem egyedül csak ő, ő maga és a diólikőr, a lovak, azok nem ártottak soha senkinek, de igazából nem szokott nagyon veszekedni Nagymamával, hanem mindent ráhagy, aztán mögötte rám kacsint, úgy, hogy csak én lássam, én tudom, hogy ez mit jelent, azt, hogy a lovakhoz mi értünk, és kész.

Ha a Nagymami elmegy, akkor várunk kicsit. [...] Én beszaladok a szobájába, segíték elrendezni a térdén a kockás pokrócot [...] aztán ráültet a pokrócra, előrenyújtja a két kezét, azt mondja, fogjam meg a szárat, és akkor én meg is fogom a két hüvelykujját, mert az a szár. Ott ülök Tücsök nyergében, vigyázni kell, mert Tücsök nagyon nyugtalan, a lovak mindig nagyon nyugtalanok, amikor be kell menjenek az indítóállásba, várják, hogy kezdődjön a verseny, mert vágtatni szeretnek, nem egy helyben állni, ez az év legnagyobb versenye. [...] A hangosbemondó elmondja, hogy kik indulnak a futamon, Nagyapa elmélyíti a hangját, úgy sorolja a lovak neveit, [...] ahogy Nagyapa kimondja a nevüket, mindegyik előbújik [...] a szekrény mögül, az éjjeliszekrényből, az ágy alól [...]. A füles fotel két füle a legnagyobb vetélytársunk, a bal oldalit úgy hívják, Albion hercege, a jobb oldalit úgy, hogy Tavasziszél.

[...] Csend van, mindenki várja a startot [...] Nagyapa hangtalanul azt suttogja, nyugalom [...] Nagyapa felszisszen mögöttem, aztán ezt kiáltja, bumm! – indulunk, a mi rajtunk a legjobb, elől vagyunk, legelől [...] mögöttünk harminckét patkó dübörög, de nem is halljuk, gyorsabbak vagyunk a hangnál, úgy megyünk, ahogy még soha az életünkben, végig legelől. [...] Én vagyok Nagyapa, én vagyok a csodaszoké, aki sose vesztett, most se fog, mert most minden máshogy lesz, mint ahogy akkor volt. Nem fogok megszédülni, nem rántom meg a szárat, a Tücsök a cél előtt nem ágaskodik fel, és nem botlik meg a hirtelen rántástól, nem repülök át rajta, és ő se esik rám. Nem, ma nem történik semmi rossz, Albion hercege csak a második lesz, Tavasziszél csak a harmadik. [...] Győzünk, igen, győztünk, győztünk, csoda, pályarekord, leugrom a nyeregből, megölelem Nagyapát, ő is megölel [...] azt kiáltja, kisunokám, megcsináltad, megcsináltuk. [...] És én tudom, hogy ez most nem játék, ez igaz [...] visszacsináltam, hogy minden jó legyen megint, és tudom, hogy Nagyapa most igazából fel fog állni, és járni fogja velem az örömtáncot, ugrálni fogunk...

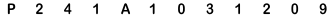
(A <http://gyorgydragoman.com/?p=857> nyomán. Letöltve: 2013. június.)

Szempontok:

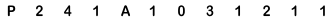
Ismertesse a szövegrészlet témáját és az írói elbeszélésmódot! Vizsgálja meg a nagymama és a nagypapa kapcsolatát! Jellemezze a nagypapát és az unokát a kettőjük között létrejött kapcsolat alapján! Mutassa be az eljátszott lóversenyt! A szövegrészlet alapján foglaljon állást arról, mit adhat a nagyszülők és unokák közti jó kapcsolat mindkét félnek! Fejtse ki, mi a játék szerepe a felnőttek és a gyerekek életében!

A szempontok sorrendjét nem kötelező követnie. Állításait idézetekkel támassza alá! Ügyeljen a dolgozat szerkezetére, a stilisztikai és a nyelvi megformálásra!

This image shows a full page of blank handwriting practice paper. It features approximately 20 evenly spaced, thin grey horizontal lines extending across the entire width of the page. The background is a solid off-white color, providing a clean surface for writing practice. There are no margins, text, or other markings present.

[illegible]

Üres oldal